

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **R. K.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. J. K., advokátom vo Z., proti žalovanej **I. M.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. P. D., advokátom v B., **o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 12 C 139/2004, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. februára 2012 sp. zn. 13 Co 21/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi trovy dovolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 79,58 € na účet JUDr. J. K., advokáta vo Z. do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Zvolen rozsudkom zo 7. októbra 2011 č.k. 12 C 139/2004-438 určil, že kúpna zmluva z 23. mája 2003 uzavretá medzi žalobcom (predávajúcim) a žalovanou (kupujúcou) o prevode nehnuteľností v k. ú. S., zapísané v KN na LV č. X., stavba – rekreačná chata s. č. X., postavená na parc. č. X., pozemky parc. č. CKN X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m², parc. č. CKN X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m², je neplatná. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 2 953,06 € na účet JUDr. J. K. do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že znaleckým posudkom píšomznalkyne E. S. bolo preukázané, že žalobcu „možno jednoznačne vylúčiť ako autora podpisu predávajúceho“ na predmetnej kúpnej zmluve. S vysokou pravdepodobnosťou nepodpísal ani doklady o prijatí kúpnej ceny. Záver o tom, že žalobca kúpnu zmluvu nepodpísal, vyplynul aj zo znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva v Ž.. Súd preto konštatoval, že žalobca nikdy neprejavil vôľu

predať vyššie uvedené nehnuteľnosti, kúpnu zmluvu nepodpísal a preto je právny úkon neplatný. Pre úplnosť uviedol, že protiprávnym prisvojením si veci trestnou činnosťou nemožno nadobúdať vlastnícke právo. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalovanej rozsudkom zo 14. februára 2012 sp. zn. 13 Co 21/2012 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil a časť rozhodnutia o trovách konania zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového konania v celkovej sume 2 969,66 €, z čoho trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 2 903,28 € a iné trovy sumu 66,38 €. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 373,64 €, predstavujúce trovy právneho zastúpenia a to na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. K., do troch dní. Odvolanie žalovanej proti uzneseniu okresného súdu zo 14. októbra 2011 č.k. 12 C 139/2004-429 (zamietnutie návrhu na zrušenie predbežného opatrenia) odmietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že ak má byť predmetom prevodu vlastníctvo k nehnuteľnosti, musí mať zmluva písomnú formu, pričom ponuka a prijatie návrhu musia byť na tej istej listine (§ 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Predávajúci písomne adresuje svoju ponuku na predaj kupujúcemu a ak kupujúci návrh písomne prijme, je zmluva uzavretá. V danej veci bolo spoľahlivo preukázané ako závermi znaleckého dokazovania píšomznalkyne E. S., tak aj znaleckým posudkom Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline, že žalobca nepodpísal ako predávajúci listinu označenú ako kúpna zmluva - V.. Oba posudky overovali pravosť podpisu žalobcu. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že pri osvedčovaní pravosti podpisu u zamestnankyne notárky mal byť predložený občiansky preukaz žalobcu. Zamestnankyňa sa dopustila vážnej chyby, lebo prítomnému sa nedala podpísať do osvedčovacej knihy a navyše táto osoba sa nepodpísala na zmluvu pred zamestnankyňou notárky, ale len „uznala“ svoj už skôr daný podpis na listine za svoj. Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu vo veci samej potvrdil (§ 219 O.s.p.). V časti výroku o trovách konania rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil (§ 220 O.s.p.). O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 a § 142 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ išlo o odvolanie proti uzneseniu okresného súdu, ktorým okresný súd zamietol návrh žalovanej na zrušenie predbežného opatrenia (č.l. 197), odvolací súd odvolanie odmietol (§ 218 ods. 1 písm. e/ O.s.p.). Konštatoval, že uznesenie, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie, zanikne ex lege, keďže sa žalobe vo veci samej vyhovel.

Protí tomuto rozsudku odvolacieho súdu (vychádzajúc z obsahu dovolania v jeho

potvrádzajúcej časti) podala žalovaná dovolanie. Navrhla zrušiť rozsudok krajského súdu ako aj okresného súdu a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedla, že súd jej odňal možnosť konať pred súdom. Rozhodnutie súdu pokladá za nespravodlivé a nezákonné. Vyhlásenie rozsudku okresného súdu bolo pre žalovanú bez akýchkoľvek pochybností prekvapivé, pretože nečakala, že okresný súd bude konať bez jej osobnej účasti. Okresný súd dôvody žalovanej zrejme nepovažoval za také vážne, aby odročil toto pojednávanie. Žalobca svoj návrh podal 17. mája 2004, pričom rozsudok bol vyhlásený 7. októbra 2011, teda so značným časovým odstupom. Pritom určite nie správanie sa žalovanej, alebo jej konanie spôsobilo to, že toto súdne konanie trvá tak dlho. Ako vyplýva zo zápisnice o pojednávaní na okresnom súde zo 7. októbra 2011, súd konštatoval, že žalovaná ani jej právny zástupca nie sú prítomní, pričom doručenie predvolania na pojednávanie žalovanej nebolo vykázané. Dôvod na odročenie pojednávania považovala žalovaná za dôležitý (služobná cesta). Preto má za to, že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Ďalej uviedla, že na tomto pojednávaní súd poučil účastníkov konania podľa § 120 ods. 4 O.s.p., ale keďže ona na ňom prítomná nebola, je nutné uzavrieť, že súd ju podľa § 120 ods. 4 O.s.p. nepoučil. Pretože nebola osobne prítomná na pojednávaní, nemohla sa vyjadriť k doteraz vykonanému dokazovaniu, ale ani nemala možnosť do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, označiť ďalšie dôkazy a skutočnosti, ktoré podľa jej názoru je potrebné vykonať v rámci dokazovania za účelom riadneho zistenia skutkového stavu veci. Uviedla, že vo svojom vyjadrení z 25. augusta 2004 navrhovala vykonať dokazovanie výsluchom svedkov. Doplnenie dokazovania navrhla aj na pojednávaní 8. júna 2005. Okresný súd ňou navrhované dokazovanie nevykonal. Zároveň poukázala na to, že súd bol povinný prihliadať na výsledok trestného konania.

Žalobca navrhol dovolanie zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia

odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Dovoláním napadnutý rozsudok (resp. jeho napadnutá časť) nevykazuje znaky vyššie uvedených rozsudkov, preto prípustnosť dovolania z § 238 O.s.p. vyvodit' nemožno.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľka vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. nenamietala a tieto nezistil ani dovolací súd.

Dovolateľka tvrdila, že postupom súdu sa jej odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) je treba rozumieť taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Žalovaná videla túto vadu v tom, že okresný súd 7. októbra 2011 pojednával v jej neprítomnosti (č.l. 420 a nasl.), hoci podľa názoru žalovanej doručenie predvolania nebolo vykázané.

Ako vyplýva zo zápisnice z tohto pojednávania ako aj z pripojených doručení, predvolanie na predmetné pojednávanie bolo zaslané právnomu zástupcovi žalovanej (§ 49 ods. 1 O.s.p.), ktorý ho prevzal, pričom bola zachovaná aj zákonná lehota na prípravu pojednávania. Doručovanie predvolania žalovanej bolo nadbytočné, keďže ako súd konštatoval, žalovanú už vypočúť nepotreboval, pretože už vypočutá bola. Táto námietka bola preto nedôvodná.

Žalovaná ďalej vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. videla v tom, že súd nevyhovel jej žiadosti o odročenie pojednávania.

K tejto námietke dovolací súd uvádza nasledovné. Žiadosť o odročenie pojednávania (podaná osobne na súde jeden deň pred pojednávaním) na č.l. 416 bola odôvodnená služobnou cestou žalovanej. Svoju žiadosť o odročenie pojednávania však ničím nedoložila a v nej uvádzaný dôvod nepreukázala. Právny zástupca žalovanej sa pojednávania taktiež nezúčastnil, hoci jemu v účasti nebránila žiadna prekážka. Súd môže posudzovať žiadosť účastníka o odročenie pojednávania len z hľadiska dôležitých dôvodov, existenciu ktorých môže preveriť zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase rozhodovania o tejto žiadosti účastníka. Dôvodnosť žiadosti o odročenie pojednávania posudzuje súd preto predovšetkým z hľadiska preukázania skutočností, z ktorej účastník vyvodzuje existenciu dôležitého dôvodu v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. Pokiaľ uvedená skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o tejto žiadosti účastníka hodnoverne preukázaná, zostáva jeho žiadosť iba v rovine nepodložených tvrdení (5 Cdo 57/2011).

V danom prípade dovolací súd nezistil žiadne pochybenie zo strany súdu, keď žiadosti o odročenie pojednávania žalovanej nevyhovel a pojednával v jej neprítomnosti. Navyše

neúčast' na pojednávaní z dôvodu konania služobnej cesty nemožno považovať za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania. Ak súd za týchto okolností vec prejednal v neprítomnosti žalovanej, neodňal jej možnosť konať pred súdom (porovnaj napr. aj 5 Cdo 34/2010).

Pokiaľ ide o námietku, že žalovaná nebola poučená podľa § 120 ods. 4 O.s.p., s týmto sa stotožniť nemožno.

Žalovaná bola totiž poučená v zmysle predmetného ustanovenia, čo vyplýva z č.l. 30 spisu, keď súd prvého stupňa žalovanú písomne o jej práve/právach poučil (doručenka pripojená pri č.l. 28). Zároveň dovolací súd poukazuje aj na skutočnosť, že aj predvolanie na pojednávanie na 7. októbra 2011 obsahovalo poučenie v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. (č.l. 411). V zmysle § 49 ods. 1 O.s.p. ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Ako už bolo vyššie uvedené, táto písomnosť bola právnym zástupcom žalovanej prevzatá.

Pokiaľ žalovaná v dovolaní uviedla, že súd nevykoval ňou navrhované dôkazy, dovolací súd k tomuto udáva, že dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní odnímajúci účastníkovi možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Je potrebné si ale uvedomiť, že posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané, je vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.) a nie účastníka konania. Nevykonaním dokazovania navrhnutého dovolateľkou preto nedošlo k odňatiu jej možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď tiež R 37/1993 a R 125/1999).

Záverom dovolací súd k námietkam dovolateľky ohľadne nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) dodáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale

prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovanej odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokáta za jeden úkon právnej služby – vypracovanie vyjadrenia k dovolaniu zo 16. apríla 2012 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby dovolací súd určil podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky vo výške 58,69 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,63 €)] a DPH vo výške 20 % (13,26 €) predstavuje spolu 79,58 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2013

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová